

PRENUMERATA.

rocznie 36 Mk. Kr. 66,
półrocznie 18 Mk. Kr. 33,
kwartalnie 9 Mk. Kr.
16,50, miesięcznie 3 mk.

ZA GRANICĄ:

rocznie 48 mk., półrocz-
nie 24 mk., kwartalnie
12 mk., miesięcznie 4 mk.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drob-
nego pisma (petit) po tek-
ście 1 mk

Numer pojedynczy
20 fenigów.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20.

Redakcja otwarta od 9—12 i 3—4 p. p.

Redaktor przyjmuje od 11—12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

DEKRET

w przedmiocie jednostki monetarnej waluty polskiej.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Jednostka monetarna waluty polskiej otrzyma nazwę „Lech” a setna jej część nazwę „grosz”.

Art. 2.

Wykonanie tego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Skarbu:

(—) Englich.

Dan w Warszawie, dnia 5 lutego 1919 r.

DEKRET

o rozciągnięciu na okręgi sądowe białski i suwalski przepisów, dotyczących zarządu i wymiaru sprawiedliwości, obecnie obowiązujących w okręgu Sądu Apelacyjnego Warszawskiego.

Wszelkie wogóle przepisy, dotyczące zarządu i wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przepisy, dotyczące urzędzenia sądownictwa, dyktokacji sądów, wynagrodzenia urzędników wymiaru sprawiedliwości, postępowania cywilnego i karnego, tudzież kosztów sądowych, obecnie obowiązujące w okręgu Sądu Apelacyjnego Warszawskiego, rozciąga się niniejszem na okręgi sądowe białski i suwalski.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Sprawiedliwości:

(—) Supliński.

Dan w Warszawie, dn. 4 lutego 1919.

DEKRET

w przedmiocie Statutu Polskiego Państwowego Banku Rolnego.

(Ciąg dalszy).

b. Pożyczki na kupno ziemi.

Art. 10. Z kredytu na kupno ziemi korzystać mogą:

- bezrolni, zatrudnieni głównie w rolnictwie i obeznani z prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
- właściciele drobnych gospodarstw rolnych,
- zrzeszenia jednostek, wskazanych w punktach a i b.

Art. 11. Normalne pożyczki na kupno ziemi nie mogą przekraczać 75% sumy szacunkowej gruntu, niezbędną dla wytworzenia gospodarstwa, zapewniającego dostateczne utrzymanie lub zajęcie dla rodziny.

W celu poparcia pewnego typu osad, uznanego w danych warunkach gospodarczych za najbardziej celowe, oraz dla przyjsia z pomocą najbardziej potrzebującym, Bank może udzielać na warunkach wyjątkowo ulgowych pożyczek dodatkowych do 90% szacunku.

Ogólna suma tego rodzaju pożyczek dodatkowych (ponad 75% szacunku) nie może przewyższać kapitału uzupełniającego Banku (art. 3).

Art. 12. Wydawane przez Bank pożyczki na kupno gruntów winny być zabezpieczone na pierwszym miejscu działu IV wykazu hipotecznego posiadłości ziemskich, pod których zabezpieczenie zostały udzielone. Obciążenie posiadłości ziemskiej długami hipotecznymi nie stanowi przeszkody do udzielenia pożyczki, jeżeli suma ich nie przewyższa ceny kupna.

Bankowi służy prawo spłacenia tych długów, bez względu na termin ich płatności.

Art. 13. Do czasu ostatecznego umorzenia pożyczki właściciele gruntów nie mają prawa bez zezwolenia Banku sprzedawać i wogóle aljenować posiadłości ziemskich, oddawać ich w zastaw, obciążać długami hipotecznymi, wydzierżawiać lub w inny sposób przekazywać w posiadanie osób trzecich w całości lub w części i wogóle przez swe czyny lub przez jakiegokolwiek zobowiązania zmieniać lub uszczuplać stanu posiadłości w stosunku do ich stanu w chwili przyznania pożyczki. Odpowiednie wpisy uchylnione być mają w III dziale wykazu hipotecznego.

Art. 14. Osoby, którym przypadły w drodze spadku posiadłości ziemskie, obciążone pożyczką Banku, winny, o ile nie odpowiadają warunkom udzielenia pożyczek, przewidzianym w statucie niniejszym, spłacić pożyczkę na żądanie Banku lub sprzedać posiadłość w ciągu roku osobom odpowiednim.

Art. 15. Bliższe określenie osób, mających prawo korzystania z kredytu na kupno ziemi (art. 10), zasady wydawania odpowiednich zaświadczeń przez Urzędy Ziemskie, najwyższe granice dozwolonego kupna gruntu, wreszcie sposób wydawania pożyczek na kupno ziemi, ich terminy i stopy procentowe oraz inne warunki, pod którymi pożyczki udzielane i umarzane być mogą, tudzież szczególne warunki i ograniczenia sposobu użytkowania, płynące z udzielenia pożyczek dodatkowych do 90% szacunku, określa bliżej przepisy, wydane przez Radę Banku, zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

c. Pożyczki meljoracyjne.

Art. 16. Bank Rolny może udzielać rolnikom lub spółkom pożyczek długoterminowych, amortyzacyjnych, na pokrycie kosztów meljoracji, niezbędnych do należytego zorganizowania, lub podniesienia kultury gospodarstw rolnych, a w szczególności na:

- meljoracje, mające na celu poprawę fizycznych własności gleby, jak drenowanie, osuszanie rowami, nawadnianie i t. p.,
- wzniesienie niezbędnych budynków gospodarczych na gruntach scalanych,
- wzniesienie takichże budynków na gruntach nabytych wskutek parcelacji i kolonizacji,
- zalesienia,
- kultury torfowe,
- zakładanie sadów i ogrodów,
- urządzenie gospodarstw rybnych,
- urządzenie zakładów współdzielczych przemysłu rolnego, oraz
- inne meljoracje, których popieranie przez kredyt Banku Rolnego uzna za możliwe Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 17. Wysokość pożyczek, udzielanych przez Bank Rolny na meljoracje, nie powinna przewyższać $\frac{3}{4}$ sumy, o którą zwiększy się wartość danej posiadłości ziemskiej, wskutek przeprowadzenia meljoracji, a w każdym razie nie może przekraczać rzeczywistych kosztów robót meljoracyjnych.

Nadto przewidywane wskutek meljoracji zwiększenie przeciętnego dochodu z danej posiadłości powinno być wyższe od rat należnych od pożyczki, przyznawanej na meljoracje.

Przy zalesieniu zwiększenie dochodu powinno być obliczane na podstawie okresu przynajmniej lat 30.

Art. 18. Pożyczki na pokrycie kosztów meljoracji, przewidzianych w punkcie a i b art. 16, korzystają z przywileju pierwszeństwa przed wszelkimi wierzytelnościami hipotecznymi, obciążającymi daną posiadłość ziemską, i zaspakajają się zaraz po wierzytelnościach uprzywilejowanych, wymienionych w art. 41 ustawy hipotecznej 1818 r. i w ustępie 1 i 2 art. 9 Prawa o przywilejach i hipotekach 1825 r.

Jeżeli pożyczka meljoracyjna, mająca na zasadzie poprzedniego ustępu przywilej, została przyznana i wypłacona spółce rolników, winna być ta pożyczka podzielona przez Bank między uczestników spółki jednocześnie z przyznaniem pożyczki i poszczególne nieruchomości, należące do uczestników spółki, będą obciążone długiem uprzywilejowanym jedynie w wysokości przypadającej na nie części ogólnej pożyczki.

Wierzyciele hipoteczni nieruchomości, na której ma być zabezpieczona uprzywilejowana pożyczka meljoracyjna, będą powiadomieni o tem przez Bank w trybie art. 46 niniejszego statutu, w celu dania im możności złożenia sprzeciwu.

Wierzyciele hipoteczni, których prawa byliby dotknięte przez zabezpieczenie, jak wyżej, pożyczki meljoracyjnej, mają prawo w ciągu miesiąca od zawiadomienia ich o przyznaniu takiej pożyczki wnieść sprzeciw do właściwej Komisji Ziemskiej okręgowej, która po niezwłocznym zawiadomieniu o tem Banku Rolnego podda rozprawie okoliczności sprawy, istotę pretensji wierzyciela, znaczenie projektowanej meljoracji i spowodowany przez nią przyrost wartości majątku i poweźmie decyzję co do zasadności sprzeciwu.

Od decyzji Komisji Ziemskiej Okręgowej, w ciągu dni 30, służy odwołanie do Głównej Komisji Ziemskiej.

Wierzyciel, który w terminie powyższym sprzeciwu nie założył, nie ma prawa oponować przeciw uprzywilejowaniu pożyczki.

Art. 19. Pożyczki na pokrycie kosztów meljoracji, przewidzianych w punktach c, d, e, f, g, h, i art. 16, powinny być zupełnie pewnie zabezpieczone.

Zabezpieczenie hipoteczne w granicach 75% szacunku danej posiadłości, ustanowione zgodnie z przepisami, wydanymi na zasadzie art. 5 niniejszego statutu, będzie uznane za dostateczne. Jeżeli pożyczka potrzebna na wykonanie meljoracji nie może być zabezpieczona w granicach 75% szacunku, powinna być przedstawiona dodatkowa gwarancja, uznana przez Radę Banku za dostateczną, na podstawie przepisów, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 20. Przy udzielaniu kredytu na pokrycie kosztów meljoracyjnych winien być uwzględniany przepis zawarty w art. 25 niniejszego statutu.

Art. 21. Budowle, urządzenia meljoracyjne, zalesienia i t. p. urządzenia, które mogą być zniszczone przez siły żywiołowe, jak pożary, burze, susze i t. p., powinny być ubezpieczone

w pełnej wartości we wskazanych przez Bank instytucjach. Wynagrodzenie ubezpieczeniowe wypłacane będzie właścicielowi nie inaczej, jak za zezwoleniem Banku.

Art. 22. Warunki, dotyczące nadzoru nad wykonaniem i utrzymaniem urządzeń meljoracyjnych, bezpieczeństwa pożyczek, sposobów ich wydawania oraz podziału pomiędzy uczestników spółki, jakoteż terminów i sposobów umorzenia pożyczek, wydawanych na różnego rodzaju meljoracje, będą określone przez przepisy zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek Rady Banku.

(Dalszy ciąg nastąpi).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w sprawie zwolnienia od cła artykułów żywności, sprowadzonych przez Rząd dla złażenia szkód wojennych i zapobieżenia nędzy.

Na zasadzie § 5 ordynacji cłowej, zawartej w rozporządzeniu byłego Generał Gubernatorstwa z dnia 2 stycznia 1917 r. Dz. Rozp. № 60 i byłego C. i k. Zarządu wojskowego w Polsce z dnia 9 stycznia 1917 r. Dz. Rozp. część II № 4, utrzymanej w mocy rozporządzeniem Kierownika Ministerstwa Skarbu z dnia 12 listopada 1918 r. zwalnia się sprowadzane na rachunek Rządu Polskiego dla złażenia szkód wojennych i zapobieżenia nędzy zboże i wszelkie inne środki spożywcze od opłaty cła.

Minister Skarbu:

(—) Dr. English.

Warszawa, dnia 22 stycznia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

o zniesieniu sekwestru na szczecinie i włosie końskie i utrzymaniu ograniczeń przewozowych na wyroby z tych surowców.

Art. 1. Na mocy dekretu z dnia 27 stycznia 1919 r. znosi się sekwestr na szczecinie i włosie końskie (ogony i grzywy).

Art. 2. Utrzymuje się w mocy rozporządzenie, dotyczące przewozu wyszczególnionych surowców i wyrobów z tychże, jako to: szczotki, miotły, miotelki, pędzle, wyłącznie za pozwoleniami (przepustkami), wydawanymi przez Wydział Surowców Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Winni przekroczenia rozporządzenia w art. 2 zawartego ulegną, prócz konfiskaty towaru, karze przewidzianej w art. 138 Kodeksu Karnego.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Minister Przemysłu i Handlu

(—) Hącia.

Szef Sekcji:

(—) St. Brzeziński.

Warszawa, dn. 5 lutego 1919 r.

OBWIESZCZENIE.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 10-go sierpnia 1918 roku („Monitor Polski”, dnia 17 sierpnia 1918 r., Nr. 124) podaje do wiadomości zainteresowanych, co następuje:

1. Straty wojenne, poniesione przez zakłady przemysłowe i powstałe w okresie czasu od dnia 1-go lipca 1918 r. do dnia 1-go stycznia 1919 r., jak również te, które powstały przed dniem 1-go lipca 1918 r. a dotychczas nie zostały zameldowane, winny być zgłoszone do dnia 1-go marca 1919 r. w celu zarejestrowania do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie, działającej z upoważnienia i pod nadzorem Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Uwaga. Wobec rozpoczynających się rokowań pokojowych Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwraca uwagę wszystkich bez wyjątku zakładów przemysłowych na konieczność zgłoszenia wszystkich swoich strat wojennych do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie w powyżej wskazanym terminie.

2. Zgłoszeniu i rejestracji podlegają następujące straty:

a) wszelkie szkody z tytułu działań wojennych, gdy sprawca ich jest niewiadomy, jak również te, których sprawca jest wiadomy;

b) wszelkie straty spowodowane przymusową ewakuacją, rekwizycjami, zakupami przymusowymi, konfiskatami, pieniężnymi poborami i podatkami, pobieranymi przez strony walczące wbrew Konwencji Haskiej;

c) wszelkie straty, wynikłe z tytułu likwidacji czynnego życia fabryki, z chwilą gdy praca w fabryce została przerwana na skutek bezpośrednich wypadków wojennych lub odnośnych zarządzeń stron walczących;

d) straty wynikające z tytułu zajęcia zakładu przemysłowego przez władze wojskowe dla celów eksploatacji lub kwaterunków;

e) wszelkie straty wynikające z tytułu istnienia b. okupacji (niemieckiej i austriackiej), jakoteż: wszelkie kaucje, kary i t. p. pobory pieniężne, rachunki nie opłacone przez władze okupacyjne cywilne i wojskowe, należności za dostawy dla władz okupacyjnych, niezrealizowane opłaty, wynikające z kontraktów i umów, zawieranych z władzami okupacyjnymi i t. p.

f) wreszcie straty powstałe z racji istnienia zarządów przymusowych.

3. Zgłoszenia rzeczonych powyżej strat do rejestracji winny być kierowane do:

Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie, Chmielna 2;

Oddziału Komisji Szacunkowej Przemysł. Gl. w Lublinie, al. Racławickie 6;

Oddziału Komisji Szacunk. Przem. Gl. w Łodzi, ul. Nawrół 13;

Oddziału Komisji Szacunk. Przem. Gl. w Zagłębiu: Sosnowiec, ul. Malachowskiego 11, Dąbrowa Górnicza, ul. Trzeciego Maja 11;

Biura Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Radomiu, ul. Szeroka 1.

4. Rejestracja strat wojennych prowadzona będzie w dalszym ciągu wyłącznie na koszt poszkodowanych według ustanowionej taryfy.

5. Ministerstwo Przemysłu i Handlu raz jeszcze zaznacza, że, stosownie do art. 2 i 3 Konwencji Haskiej, obowiązującej mocarstwa, które prowadzą wojnę obecną, sprawa indemnizacji strat wojennych może być zaliczona tylko w drodze układu między państwem, wobec czego poszkodowani, którzy strat swoich nie zgłoszą do zarejestrowania, tem samem pozbawiają się opieki państwowej nad swoimi interesami.

Minister Przemysłu i Handlu:

w/z.

(—) Henryk Strassburger.

Warszawa, dnia 27 stycznia 1919 r.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 4 lutego 1919 r. zamianował Władysława Kowarzyka Prezesem Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Lublinie;

— Kazimierza Skotnickiego Sędzią Okręgowym;

— Marcellego Baciarrellego Sędzią Okręgowym.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Rady Ministrów.

Rada Ministrów na posiedzeniu dnia 5 lutego b. r. przyjęła między innymi projekty dekretów: o zmianie ustawy Tow. Kred. Ziemięskiego, o kotłach parowych, o szczepieniu ospy, o zwalczaniu chorób zakaźnych, o skarbowości gmin miejskich i związków powiatowych, o postępowaniu administracyjno-karnem, o wyłączeniu na cele użyteczności publicznej, o przepisach budowlanych, o zmianie niemieckiego języka urzędowego w II gimn. w Lwowie na język polski tudzież o uzupełnieniu przepisów, dotyczących organizacji milicji ludowej. Ponadto, rozpatrywano sprawy bieżące.

Pan Prezydent Ministrów, za zezwoleniem Naczelnika Państwa, postanowił powołać delegację w celu przyjęcia przyjeżdżającej do Polski misji mocarstw Ententy oraz utrzymywania stałego kontaktu z tą misją.

Kierownictwo tej delegacji powierzone zostało Zygmuntovi hr. Wielopolskiemu.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych komunikuje o wydaniu przez Komisarza Nadzwyczajnego p. Fr. Anusza następującego rozporządzenia obowiązującego:

„Na podstawie art. 2 Dekretu z dnia 2 stycznia r. b. o wprowadzeniu stanu wyjątkowego, zarządzam co następuje:

Wobec otwarcia Sejmu Ustawodawczego w dniu 9 b. m., mając na względzie bezpieczeństwo i spokój publiczny, zabraniam dnia 8, 9 i 10 b. m. wyszynku i sprzedaży wszelkiego rodzaju trunków w st. m. Warszawie.

Winni przekroczenia powyższego ulegną w drodze administracyjnej zamknięciu w więzieniu do 3-ch miesięcy lub grzywnie do 3.000 marek z zamianą na areszt do 3-ch miesięcy w razie niewypłacalności.”

Z Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Wobec szerzącej się ciągle epidemii tyfusu plamistego, Ministerstwo Zdrowia Publicznego zwraca uwagę mieszkańców miasta st. Warszawy i całego kraju na konieczność czynnej walki z tą zarazą. Walka z tyfusem plamistym polega na przestrzeganiu czystości osobistej, a głównie na łepieniu wszy, przenoszących zarazę, oraz guid. czyli jajek, z których wylęgają się owady.

Chcąc zwalczyć epidemję tyfusu plamistego i ustrzec się przed zarazą, szerzącą się przeważnie wśród ubogiej ludności i pochłaniającą wiele ofiar, powinien każdy mieszkaniec, nie czekając aż w rodzinie jego wybuchnie choroba, sam z własnego popędu poddać się wraz z rodziną i współmieszkańcami kąpiel, odwszenia ciała i odzieży oraz oczyścić dokładnie swoje mieszkanie.

Z Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Biuro prasowe Ministerstwa Przemysłu i Handlu komunikuje:

Papiery i dokumenty Zentralinkassostelle w Łodzi i w Warszawie przejęte zostały przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu Wydział Polityki Przemysłowej. — Królewska 23. — Wyznaczona Komisja zajmie się zbadaniem spraw inkasowskich i należności naszego kupiectwa i banków przez wspomnianą instytucję na rzecz przemysłu i handlu niemieckiego.

W tej sprawie zainteresowani mogą zasięgnąć informacji u referenta p. Wójcickiego — Królewska 23 — od 10 do 12 rano

Układ tymczasowy polsko-czeski.

Do Prezydenta Paderewskiego nadszedł w dniu wczorajszym następujący telegram iskrowy, wysłany przez Komitet Narodowy w Paryżu.

Przedstawiciele wielkich mocarstw, zaznajomwszy się z zatargiem, który miał miejsce między Czechami a Polakami w Ks. Cieszyńskim i którego wynikiem było doprowadzenie do okupacji okręgu górniczego Ostrawa-Karwina, oraz drogi żelaznej z Bogumina do Cieszyna-Jablonków Cieszyn, orzekli co następuje: „Uważają za wskazane przedewszystkiem przypomnieć, że narodowości, które przyjęły zobowiązanie poddania zagadnień je obchodzących Konferencji Pokojowej, nie powinny tymczasem dążyć, w oczekiwaniu decyzji, do zapewnienia sobie rękoma lub zajmowania terytorjów, do których roszczą sobie prawa. Stwierdzają zobowiązanie, mocą którego przedstawiciele narodu czeskiego oświadczyli, iż wstrzymują definitywnie swe wojska na linii powyżej wymie-

nionej kolei. Aż do powzięcia przez Kongres pokojowy decyzji w sprawie ostatecznego przyznania terytorjów, część linii kolejowej, mieszcząca się między północną stroną Cieszyna a okragiem górniczym, pozostanie w okupacji wojsk czeskich, gdy tymczasem część linii południowej, poczynając od Cieszyna, łącznie z miastem Cieszynem aż do Jabłonkowa włącznie zostanie powierzona pieczy wojskowej Polaków.

Niżej podpisani uważają za niezbędne natychmiastowe wystąpienie na miejsce komisji kontrolującej dla uniknięcia wszelkiego zatargu pomiędzy ludnością czeską a Polakami okręgu cieszyńskiego. Komisja ta, poza środkami, które będzie musiała przeprowadzić, przygotowuje śledztwo (enquête), na mocy którego Kongres Pokojowy będzie musiał się wypowiedzieć dla ustalenia w sposób ostateczny odnośnych granic Polaków i Czechów w okręgu spornym. Komisja urzędować będzie w Cieszynie.

Ku przypieczerowaniu porozumienia pomiędzy dwoma narodami, zaprzyjaźnionymi i połączeni do prowadzenia polityki zupełnie zgodnej z polityką mocarstw sprzymierzonych (alliés et associés) przedstawiciele wielkich mocarstw stwierdzają obietnicę przedstawicieli czeskich, że ich kraj postawi do dyspozycji Polaków wszystkie rozporządzalne zapasy materiałów wojennych i da im wszelkie ułatwienia dla przepuszczenia przez siebie broni i amunicji. Eksploatacja kopalni w okręgu Karwina-Ostrawa będzie wykonywana, unikając wszelkich zamachów na prywatne prawo własności, z zastrzeżeniem środków policyjnych, których by położenie mogło wymagać.

Komisji kontrolującej będzie polecone czuwanie oraz zabezpieczenie w razie potrzeby z produkcji węgla tej części, która może być sprawiedliwie wymagana, wystarczającej dla pokrycia potrzeb Polaków. Rozumie się, że administracja lokalna działać będzie w dalszym ciągu na warunkach przewidzianych ugodą z listopada 1918 roku, oraz, że prawa mniejszości będą najściślej uszanowane.

Aż do powzięcia decyzji przez Kongres Pokojowy, wybory polityczne oraz pobór wojskowy w Księstwie Cieszyńskim będą zawieszane. Żaden akt dejący obecnie pozory (implicant) aneksji całości lub części tego księstwa, bądź to terytorjum Polski, bądź to terytorjum czeskiego, nie będzie mógł być uznany za ważny, bez względu na to, przez którą ze stron byłby dokonany.

Przedstawiciele narodu czeskiego zobowiązują się do uwolnienia natychmiastowego, łącznie z bronią i bagażem, jeńców polskich, wziętych w ciągu zatargu, który miał miejsce.

Podpisano:
D m o w s k i, B e n e s z.
Kontrasygnowano:

Wilson, Lloyd George, Orlando, Clemenceau.

Prosimy Rząd polski udzielić instrukcji telegraficznych do Cieszyna ze względu na natychmiastowe zastosowanie powyższej decyzji Konferencji pokojowej.

KOMITET NARODOWY POLSKI.

Za zgodność z oryginałem:

Jan Ciechanowski.

Telegram p. Svehli.

Od ministra spraw wewnętrznych republiki Czesko-Słowackiej, pana Svehli, zastępującego ministra spraw zagranicznych, który bierze udział w konferencji pokojowej w Paryżu, nadszedł dzisiaj następujący telegram do Prezydenta Ministrów pana Paderewskiego:

„Wobec zawarcia rozejmu między armją polską a czesko-słowacką, na Śląsku, rząd czesko-słowacki, ożywiony pragnieniem ułatwienia państwu polskiemu obrony przed niebezpieczeństwem, grożącym od Wschodu, wydał rozkaz przepuszczenia przez terytorjum czesko-słowackie broni i amunicji, przeznaczonych dla państwa polskiego.

Za Ministra Spraw Zagranicznych
Svehli, Minister Spraw wewnątrz.

W sprawie poboru jednorazowej państwowej daniny.

W sprawie ogłoszonego świeżo dekrety z dnia 29 stycznia b. r. w przedmiocie poboru jednorazowej państwowej daniny od nieruchomości i majątku w kapitale, otrzymujemy następujące wyjaśnienie:

Wzrastające z dnia na dzień potrzeby państwa, a w pierwszej linii nadzwyczajne wydatki na obronę granic, na akcje społeczne Państwa i t. d. tudzież konieczność jaknajrýchlejszego ich zaspokojenia nakładają na Rząd obowiązek zasilenia Skarbu Państwa nadzwyczajnymi wpływami. Chodzi tu w szczególności o zapewnienie Państwu takich dochodów, które by możliwie jaknajrýchlej wpłynęły do kas państwowych, nie oddziaływały szkodliwie na żywotne interesy społeczeństwa, nie spaczaly obecnie obowiązującego systemu podatkowego i nie stałyby wreszcie na przeszkodzie gruntownej reformie podatkowej w przyszłości.

Powody te skłoniły rząd do wydania dekrety w przedmiocie jednorazowej państwowej daniny od nieruchomości i majątku w kapitale.

Danina ta nie jest opłatą definitywną, lecz tylko zaliczką na wprowadzić się mającą ogólną państwową daninę od majątku. Względem czysto techniczne, a w szczególności wskazany pośpiech w wymiarze i poborze powyższej zaliczki musiałby doprowadzić do tego, że narazie posiadłość gruntowa w porównaniu z nieruchomościami miejskimi i kapiłałami nie będzie równomiernie obciążona. Zaznacza się jednak z całym naciskiem, że nierównomierność ta będą uchylone przy wymiarze daniny definitywnej, która będzie rozłożona na wszystkie przedmioty majątkowe na jednolitej zasadzie z uwzględnieniem ich wartości. Przy wymiarze tej daniny definitywnej będzie zaliczka potrącona.

W szczególności zaznacza się, że stworzenie wolnego od podatku minimum egzystencji dla posiadłości gruntowej na wzór minimum egzystencji, przewidzianego w art. 3 i 6 dekrety dla nieruchomości miejskich i dla majątku w kapitale, nie mogło nastąpić jedynie ze względów czysto technicznych, gdyż wysłedzenie mniejszych gospodarstw gruntowych i oszacowanie ich wartości, celem uwolnienia ich od podatku, wymagałoby przy obecnym systemie podatków gruntowych znacznego nakładu pracy i czasu, i odroczyłoby pobór daniny na czas nieograniczony. Zresztą dekret przewiduje fakultatywne ulgi podatkowe dla mniejszych gospodarstw gruntowych.

Również okazuje się na pozór pewna nierównomierność w obliczaniu wzajemnego stosunku marek i koron. Tu jednak zaznacza się, że jeżeli wart. 5 dekrety przyjęto stawkę w koronach w stosunku do stawki w markach, wedle równi, mniej więcej, 1 marka=1,75 koron, to stało dlatego, żeby efektywne obciążenie podatkowe własności gruntowej w obu byłych okupacjach było, uwzględniając wartość obiegową obu tych walut, możliwie równomierne. Wprawdzie w art. 3, 4 i 6 dekrety przyjęto stosunek marki do korony wedle równi 1 marka=1,50 koron, jednak miano tu na względzie, że w tych artykułach chodzi nie o stawkę podatku, lecz o podstawy wymiaru, t. j., o ustalenie wartości przedmiotu majątkowego. Przy tych przedmiotach zaliczka jest ustanowiona w procentach wartości, a zatem stosunek obciążenie podatkowe przedmiotów, szacowanych w markach lub koronach, będzie równomierne.

Kronika polityczno-społeczna.

Listy kandydatów do Rady Miejskiej. Po zgłoszeniu kandydatów na radnych na ręce przewodniczącego głównego komitetu wyborczego najpóźniej 15 dnia po zarządzeniu wyborów, każda lista kandydatów musi być podpisana conajmniej przez 100 wyborców w Warszawie.

Lista kandydatów do Warszawskiej Rady Miejskiej winna zawierać 180 nazwisk, przy których winien być podany wiek, zawód i miejsce zamieszkania kandydatów, opatrzonej na liście numerem kolejnym.

Jeden z podpisanych wyborców na liście kandydatów winien być wskazany, jako mąż zaufania. Jego zadaniem będzie dostarczanie brakujących odpisów, uzupełnianie niedostatecznych danych co do osób kandydatów, dostarczanie przewodniczącemu głównemu komitetu wyborczego materiałów, potrzebnych do badania list.

W razie uznania przez przewodniczącego głównego komitetu wyborczego jakiegóż kandydata lub poszczególnych kandydatów za nieważne, mąż zaufania może o tem zawiadomić w ciągu dwu dni od chwili otrzymania listy przez przewodniczącego. A znów mąż zaufania, po otrzymaniu takiego zawiadomienia, ma prawo w ciągu doby odwołać się do głównego komitetu wybor.

czego. Główny komitet wyborczy, który rozstrzyga sprawę ostatecznie, obowiązany jest w ciągu doby od chwili odwołania się do niego wydać decyzję.

Wszystkie ważne listy kandydatów, umieszczone w kolejnym porządku, muszą być najpóźniej na 3 dni przed ogłoszeniem podane do wiadomości publicznej.

Głosowanie nie odbywa się wtedy, jeżeli zostanie zgłoszona jedna tylko lista kandydatów lub gdy zgłoszone kilka list, na których liczb kandydatów nie przewyższa 120. Wtedy główny komitet wyborczy ogłasza, że zgłoszeni kandydaci są wybrani na radnych. Jeżeli liczb zgłoszonych kandydatów jest niedostateczna lub wogóle brak jest kandydatów, wtedy na przedstawienie głównego komitetu wyb. radnych mianuje minister Spraw Wewnętrznych.

Z Rady Miejskiej. Pierwsza połowa wczorajszego posiedzenia Rady Miejskiej była poświęcona dalszemu rozpatrywaniu projektu statutu o podatku dochodowym miejskim. Następnie przyjęto dwa wnioski nagłe, uważane za ważniejsze niż projekt ustawy o skarbie państwowym dwóch pożyczek w sumie 1.719.000 i 766.000 mk. na niezwłoczne rozpoczęcie robót kanalizacyjnych i wodociągów oraz przy wydobyciu kamienia z fortów, a to celem dania pracy zarobkowej bezrobotnym. Wreszcie Rada Miejska przyjęła jednogłośnie protest z powodu zachwałego najazdu Czechów na Śląsk Cieszyński. Zgłoszona przez radnego St. Słowińskiego a popierana przez radnego Lypaciewicza poprawka do tego protestu, skierowana przeciwko Komitetowi Narodowemu w Paryżu, nie została przez Radę Miejską przyjęta.

Na intencję sejmku. Z Warszawskiej kurji metropolitańskiej otrzymujemy zawiadomienie następujące:

„J. B. ks. arcybiskup metropolita warszawski i ks. biskup krakowski rozesłali do wszystkich J. E. księży biskupów polskich zawiadomienie, że dnia 9 b. m., z okazji otwarcia pierwszego sejmku polskiego, polecił duchowieństwu odprawić we wszystkich kościołach diecezji nabożeństwo uroczyste („Missa de Spiritu Sancto“).

Otwarcie Sejmu. Programu uroczystości otwarcia Sejmu Ustawodawczego, jak dotąd, całkowicie jeszcze nie ustalono. Wiadomo tylko, że w niedzielę, dnia 9 b. m., o g. 10 m. 30 rano, odbędzie się w arcykatedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo dla posłów. Tegoż dnia, o g. 8 wiecz., komendant Pilsudski podejmować będzie posłów rautem w salach Zamku królewskiego.

Pierwsze posiedzenie sejmowe odbędzie się w poniedziałek, o g. 11 przed południem.

Mieszkania dla posłów. Wobec trudności wyszukiwania mieszkań w Warszawie, Biuro Sejmowe zajęło się przygotowaniem hotelu - gospody dla p. posłów z prowincji. Hotel ten, obliczony mniej więcej na 100 osób, mieścić się będzie w gmachu Politechniki, wejście od ul. Koszykowej № 57.

Jednocześnie Biuro Sejmowe zwraca się do tych osób, które zajmują się odnajmowaniem mieszkań, aby oferty swoje zgłaszały do kancelarii sejmowej, Wiejska № 4/6/8.

TWÓJ pieniądz
Nie będzie PRÓŻNIAKIEM i dezertarem,
gdy znajdzie się
W RĘKACH PANSTWA!
BĘDZIE on twórcą króla potęgą!
ZŁÓŻ go więc na
Polską
Pożyczkę
Państwową!

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 6 lutego (PAT) — Wołyń: Grupa generała Smigłego-Rydzka. Oddziały ukraińskie, gromadzące się w Kołodzieźnie (6 kilometrów na południowy-wschód od Kokla) zostały wyparte przez nasze wojska w kierunku na Hołoby.

Galicja Wschodnia: Grupa generała Romera. Oddziały z grupy pułkownika Berbeckiego zdobyły Żuzel, zawzięcie bronią przez Ukraińców. Wzięto do niewoli ukraiński sztab, 120 jeńców i zdobyto 7 karabinów maszynowych.

Grupa generała Rozwadowskiego: Walka artyleryjska i potyczki patroli.

Szef sztabu generalnego: Szeptycki, generał dywizji.

Sytuacja w Poznaniu.

Poznań, 6 lutego (PAT). — Front północny: Pod Broniewem i Antoniewem utarczki patroli. Florentynowo, Rynarzewo. Zamość i Samokleski zajęły nasze oddziały. Zdobyto kilka kulomiotów i większe zapasy amunicji i przyborów sanitarnych. Z Radzonek, Podstolic i Podanina wyparto Niemców. Zdobyto 2 kulomioty. Czarnków, Filipiny i Roske ostrzeliwała artylerja niemiecka.

Front zachodni: Atak niemiecki na Kolno odparliśmy zupełnie. Pod Zbąszyniem działalność artylerji.

Front południowy: Pod Lesznem ostrzeliwała artylerja niemiecka w dalszym ciągu wście poza frontem. Strat nie było. Na wschód od Rawicza odnieśliśmy znowu znaczne sukcesy. Zwinęto z dwóch stron front niemiecki, zabierając od północy Konarzewo i Łaszczyn, od południa Dębno, Szyznowo i Sarnowo, dwuskrzydłowym atakiem. Zdobyć niestwierdzona. Do Zdun nieprzyjaciel wtargnął niespodziewanie prawie bez walki. Przeciwalka w toku. Pod Kobylą Górą wzięliśmy cały patrol niemiecki.

Szef sztabu generalnego.

O rozejm między Niemcami i delegatami zaboru pruskiego.

Poznań, 6 lutego (PAT). — W imieniu naczelnej Rady ludowej udali się przed kilku dniami do Berlina członkowie komisariatu i prezydium Izby Rady, a mianowicie ksiądz Patron Adamski, poseł Korfanty, P. Krysiwicz, dr. Maissner oraz z ramienia wojskowości pułkownik Anders. Delegatów polskich oczekiwało w Antoninie pod Krzyżem kilku oficerów niemieckich z nadzwyczajnym pociągami. Do Berlina przybyli delegaci polscy w niedzielę wieczorem i zostali przez rząd umieszczeni w hotelu „Elite”. Delegatom poznańskim dodano do boku kilkunastu oficerów i żołnierzy, oraz agentów tajnej policji. Delegatom nie wolno było wychodzić na miasto, a w razie zezwolenia na opuszczenie hotelu towarzyszyli im zawsze oficerowie. Telefonować w języku polskim nie mogli. Niektórych osób do nich nie dopuszczano, słowem, traktowano ich jako przedstawicieli państwa nieprzyjacielskiego. Obrady w Berlinie trwały trzy dni i rokują pewną nadzieję zawarcia rozejmu i uzyskania swobody ruchów politycznych dla Polaków w Prusiech, do chwili rozstrzygnięcia przynależności ziem polskich zaboru pruskiego przez konferencję pokojową. Delegaci poznańscy dziś rano powrócili do Poznania. Bliższe szczegóły rokowań wedle obopólnej umowy podane będą do wiadomości publicznej po zawarciu rozejmu. Rozejm prawdopodobnie dzisiaj będzie podpisany.

Rozkaz gen. Szeptyckiego.

Warszawa, 7 lutego (P. A. T.). Ze sfer wojskowych komunikują nam: Szef Sztabu Generalnego, Generał Dywizji, Stanisław Szeptycki wydał następujący rozkaz: „Kiedy z rozkazu Naczelnego Wodza obejmowałem szefostwo Sztabu Generalnego, siły zbrojne Polski wynosiły 6 batalionów piechoty, około 70 jeźdźców i jedną zdemontowaną baterję.

Dziś pożegnany mój rozkaz otrzymują liczne pułki piechoty, sformowane już pułki jazdy, artylerji oraz mnogie formacje techniczne. Wojsko polskie w niespełna trzech miesiącach z luźnego oddziału rozrosło się w pokazałą, dyscyplinarną, mężną i chciwą bojową armję. Jestem szczęśliwy, że w pierwszych dniach wolności naszej Ojczyzny, w czasie dla niej i dla wojska najtrudniejszym, obarczył mnie Wódz Naczelny tak ciężkim i odpowiedzialnym zadaniem, jak szefostwo Sztabu Generalnego. Zadanie to dzięki wysokiemu zaufaniu pokładanemu we mnie, dzięki tradycyjnemu męstwu wojsk naszych, świetnie walczących na froncie, udało się przeprowadzić z dobrym dla sprawy wynikiem. Żołnierze nasi bohaterowie bronią granic Ojczyzny. Wewnątrz kraju ten warsztat olbrzymi, jakim jest organizacja armji, pracuje

coraz sprężyściej mimo bardzo ciężkich warunków.

Dziś, zdając służbę, dziękuję Naczelnemu Wodzowi za zaufanie, którem mnie zaszczycał. Naszym tegim, nieustraszonemu wojskom linjowym wyrzucam wdzięczność i cześć za wspaniałą obronę Lwowa, za bohaterkie walki na Śląsku, za niezmordowaną a tak krwawą pracę bojową w obronie Chełmszczyzny.

Dziękuję serdecznie wszystkim moim współpracownikom, a mianowicie: oficerom Sztabu Generalnego, Dowódcom okręgów generalnych i ich Szefom Sztabu, Inspektorowi kawalerji, niestrudzonemu Inspektorowi artylerji, wreszcie wszystkim generałom i dowódcom, którzy w tak ciężkich czasach pełnili wiernie tak odpowiedzialną służbę.

Składam uznanie za pomoc, okazaną w czasie usuwania z kraju okupacji niemieckiej i austrackiej — Polskiej Organizacji Wojskowej, która nie zawiodła pokładanej w niej nadziei i która wstąpiwszy w szeregi, chlubnie dziś walcząc na wszystkich naszych frontach. Przesyłając najgorętsze słowa uznania świętym wojskiem polskim, walczącym u zagrożonych granic Ojczyzny, życząc dzielnej armji, by rozszerzała się szybko w myśl odwiecznych naszych tradycji rycerskich.

Warszawa, dnia 6 lutego 1919 r.

Szeptycki, generał dywizji*.

Tłumienie rozruchów w Polsce.

Berlin, 7 lutego (PAT). — Państwa koalicyjne obwieszczają w specjalnej nocie, że do Polski wyjedzie osobna komisja, która dążyć będzie do stłumienia rozruchów i zażegnania walk Polaków z wojskami niemieckimi. Koalicja musi atoli obstawać także przy tem, aby niemieckie władze w Polsce pod zaborem pruskim nie mieszały się do spraw życia publicznego, lecz oczekiwały na ukończenie prac Konferencji pokojowej.

Zastępca niemieckiego przewodniczącego Komisji rozejmowej w Spa z zaznacza, że rząd niemiecki posiada wszelkie niezaprzeczalne prawa i obowiązki starania się o porządek i obronę swych poddanych. Chwila obecna wymaga od Niemiec szybkiej interwencji we wschodnich prowincjach niemieckich. Polacy dopuszczają się wobec Niemców okrucieństw i gwałtów. Karygodne zachowanie się wojsk polskich (?) i pogromy żydowskie w Polsce wykazują dobitnie, że państwo to jest czemś innem; aniżeli walecznym ochronnym i obronnym przeciw bolszewikom. Zarządzenia niemieckie na wschodzie są skierowane również przeciwko bolszewikom. Niebezpieczeństwo zagrażające Niemcom z tej strony jest bardzo poważne.

Generał Noudant odpowiedział, że dokładne wskazówki co do kresów wschodnich będą rządowi niemieckiemu niebawem nadesłane.

Jak będą płacili Niemcy odszkodowania?

Paryż, 7 lutego (P. A. T.). „Victoire” z dnia 27 stycznia pisze: Niemcy powinny zapłacić odszkodowanie za wszystko, co zniszczyli, o ile możności, in natura. Aby zapobiedz opanowaniu rynków światowych przez Niemców, winno się Niemcom uniemożliwić wielką produkcję Udzieli Niemców w przedsiębiorstwach alzakich, lotaryńskich, polskich i rumuńskich powinny być zużyte na odszkodowania. Pismo żąda w końcu nałożenia 25-procentowego podatku na niemieckie frachty kolejowe i kanałowe i 10-procentowego podatku na niemiecki eksport i import.

Towarzystwo Akcyjne Czystochwostkich Zakładów Jutowych i Konopnych dawniej Bracia Goldstein, Oderfeld i Oppenheim w Warszawie, Moniuszki 2

ma zaszczyt zaprosić pp. akcjonariuszów na siedemnaste zwyczajne ogólne zebranie, mające się odbyć w dniu 15 marca r. b. o godzinie 11-iej przed poł. w biurze zarządu w Warszawie, ul. Moniuszki № 2.

PORZĄDEK DZIEŃNY.

- 1) Sprawozdanie Rady Zarządzającej oraz decyzja w sprawie bilansów za lata 1914 do r. 1918.
- 2) Budżet i plan działań na r. 1919.
- 3) Zmiana nazwy Towarzystwa.
- 4) Zmiana niektórych paragrafów ustawy.
- 5) Wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej.
- 6) Wnioski pp. akcjonariuszów.

Dla uczestniczenia w tem zebraniu należy złożyć akcje w Kasie Towarzystwa, lub w instytucjach bankowych i przesłać odpowiednie kwoty depozytowe do biura zarządu Towarzystwa nie później, jak 8-go marca r. b. Wrazie niezłażenia określonej w ustawie liczby akcji w przepianym terminie lub też niestawienia się niezabędnej ilości akcjonariuszów, drugie zebranie odbędzie się w dniu 8-ym kwietnia o godz. 11-iej przed poł. bez względu na przedmiotową ilość akcji.

Z Komisji Rządzącej.

Kraków, 7 lutego (P. A. T.). — Komisja Rządząca ogłasza: W Karwinie, jak wiadomo, stawili górnicy nasi najęźdźcom czeskim zajęty opór. To też po zajęciu Karwiny wywieźli Czesi stamtąd około 100 osób górników, nauczycieli i księży. Budynek szkoły, tak zwaną Czerwoną Szkołę, zniszczyli Czesi do tego stopnia, że porabali nawet tablice szkolne. Z urzędzenia probostwa Karwińskiego nie uie pozostało. Żołdacy czescy niszczyli nawet księgi metrykalne i protokoły urzędowe.

Agitacja bolszewicka.

Kraków, 7 lutego (P. A. T.). — Dzienniki tutajsze donoszą, że policja aresztowała słuchacza medycyny z Warszawy, Zemplińskiego, i kolejarza z Tarnowa, Adolfa Goldberga. Przy rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu aresztowanych, znaleziono wielką ilość odezw bolszewickich, które aresztowani rozdawali w Krakowie na zgromadzeniach ludowych.

Porty pruskie w stanie ochrony.

Berlin, 7 lutego (PAT). — Z powodu abliżającego się niebezpieczeństwa bolszewickiego postawiono porty wschodnio-pruskie w stan obrony. Okolice Bydkun, Elku i Klajpedy oznaczono jako linję ochronną graniczną.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dziś „Żydówka”, jutro „Werther”.
Teatr Romantyczny. Dziś „Rycerz z Łabędziem”.
Teatr Letni. Dziś i jutro „Wypa miłości”.
Teatr Polski. Dziś i jutro „Zemsta”.
Teatr Nowy. Dziś i jutro „Lekkomyślna siostra”.
Teatr Nowości. Dziś „Ewa”. Jutro „Generał Hrabzowski”.
Teatr Praski. Dziś i jutro „Dziarszawca z Olesowa”.
Teatr Powszechny. Dziś i jutro „Ogniem i Mieczem”.

LICYTACJA.

W dniu 10 lutego r. b. w poniedziałek, o godz. 11 przed południem odbędzie się w Sali licytacyjnej Wydziału Wykonawczego przy Państwowym Zarządzie Skarbowym na Okrąg m. st. Warszawy, Nalewki 2, sprzedaż przez publiczną licytację rzeczy zajętych za zaległości podatkowe.

Przedmioty te można oglądać na miejscu w ciągu godziny przed licytacją. 438

Ministerstwo Przemysłu i Handlu

Wydział Surowców

Oddział Włókienniczy.

Wydział Surowców Wojennych zbiera dane, jakie towary włókiennicze i w jakich ilościach mogły by mieć do dyspozycji Ministerstwo Przemysłu i Handlu na celach handlu wymiennego między Polską a Ukrainą i Republiką Dońską.

Z tego względu Wydział Surowców zwraca się do pp. przemysłowców, kupców i osób prywatnych o deklarowanie towarów, których właściciele przeznaczają na wywóz. Załączac można pojedynczo, jak również i grupami większe ilości towarów jednokrotnych lub powrotnych.

W deklaracjach należy wyszczególnić gatunek towaru, ilość i cenę, możliwe w dotychczasowym próbn. Od wywozu wyłączone będą przedmioty najpierwszej potrzeby, jak tkaniny wełniane, bawełniane i lina- ne, tkanina konfekcyjna, bielizna i obuwie.

Deklarowanie nie jest obowiązkowe, powinno być jednak uskutecznione do 15 lutego r. b., pod adresem Wydz. Surowców Wojennych, Warszawa, Biełańska 10. 439

ZGUBIONO dn. 5/1 r. b. paszport, wydany przez b. władze okupacyjne na imię Majera Silberstroma, Cielichanów. 430